

Zakoni, ugovori i odredbe u svezi katoličkog odgoja u osnovnim i srednjim školama

NACIONALNI URED ZA KATOLIČKE ŠKOLE

Dokumenti

Zakoni, ugovori i odredbe u svezi katoličkog odgoja u osnovnim i srednjim školama

ZAGREB, 2018.

SADRŽAJ

Zakonik kanonskoga prava..... 7

Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture..... 12

Ugovor o katoličkim osnovnim i srednjim školama..... 17

Odredbe HBK o katoličkim osnovnim i srednjim školama..... 21

Povjerenstva 34

Vijeće HBK za katolički odgoj i obrazovanje i biskupijski uredi za katoličke škole 36

ZAKONIK KANONSKOGA PRAVA

Katolički odgoj – kanoni 793-821

Kan. 793 – § 1. Roditelji i oni koji ih zamjenjuju obvezni su i imaju pravo odgajati djecu; katolički roditelji imaju i dužnost i pravo izabirati ona sredstva i ustanova pomoću kojih se, prema okolnostima mjesta, mogu prikladnije brinuti za katolički odgoj djece.

- Roditelji imaju pravo koristiti se i onom pomoću koju treba da pruža svjetovno društvo, a koja im je potrebna u nastojanju da se djeca katolički odgajaju.

Kan. 794 – § 1. Dužnost i pravo odgoja zbog posebna razloga pripada Crkvi, kojoj je Bog povjerio poslanje pomagati ljudima, da bi mogli doći do punine kršćanskog života.

- Dužnost je pastira duša sve poduzeti da bi svi vjernici imali katolički odgoj.

Kan. 795 – Budući da pravi odgoj mora ići za cjelovitim odlikovanjem ljudske osobe usmjerenim prema njezinoj konačnoj svrsi i istodobno prema zajedničkom dobru društava, neka se djeca i mladi tako odgajaju da mogu skladno razvijati svoje tjelesne, ćudoredne i umne darove, da steknu savršeniji osjećaj odgovornosti i ispravnu upotrebu slobode te da se osposobe za djelatno sudjelovanje u društvenom životu.

Škole

Kan. 796 – § 1. Neka među sredstvima za odgoj vjernici veoma cijene škole, koje su doista roditeljima glavna pomoć u vršenju odgojiteljske dužnosti.

- Roditelji treba da usko surađuju s nastavnicima kojima povjere djecu na odgoj; nastavnici pak u obavljanju svoje dužnosti neka najuže surađuju s roditeljima, s njima se rado savjetuju, a neka se osnivaju i veoma cijene njihova društva ili sastanci.

Kan. 797 – Roditelji u izboru škola treba da imaju pravu slobodu; stoga vjernici treba da se brinu da svjetovno društvo prizna roditeljima tu slobodu te da je, poštujući razdiobnu pravednost, zaštićuje i pomaže.

Kan. 798 – Neka roditelji povjere djecu onim školama u kojima je osiguran katolički odgoj; ako pak to ne mogu učiniti, obvezni su pobrinuti se da im se izvan škole osigura potreban katolički odgoj.

Kan. 799 – Neka vjernici nastoje da u svjetovnom društvu zakoni koji uređuju odgoj i obrazovanje mladih osiguraju i njihov vjerski i ćudoredni odgoj u samim školama, podudarno sa savješću roditelja.

Kan. 800 – § 1. Crkva ima pravo osnivati i voditi škole bilo kojeg smjera, vrste i stupnja.

- Neka se vjernici brinu za katoličke škole i pomažu koliko mogu da se one osnuju i uzdržavaju.

Kan. 801 – Redovničke ustanove kojima je odgoj njihovo poslanje neka se, držeći se vjerno toga svojeg poslanja, nastoje posvetiti katoličkom odgoju i pomoću svojih škola, osnovanih s pristankom dijecezanskog biskupa.

Kan. 802 – § 1. Ako nema škola koje odgajaju u kršćanskom duhu, zadaća je

dijecezanskog biskupa brinuti se da se takve osnuju.

- Gdje je to korisno, neka se dijecezanski biskup pobrine da se osnuju i strukovne i tehničke škole, a i druge koje iziskuju posebne potrebe.

Kan. 803 – § 1. Katoličkom školom smatra se ona koju vodi mjerodavna crkvena vlast ili crkvena javna pravna osoba ili je crkvena vlast pisanom ispravom priznaje kao takvu.

- Pouka i odgoj u katoličkoj školi treba da se temelje na načelima katoličkog nauka; neka se nastavnici odlikuju pravim naukom i čestitim životom.
- Nijedna škola, bila i stvarno katolička, neka ne nosi naziv *katolička škola*, osim s pristankom mjerodavne crkvene vlasti.

Kan. 804 – § 1. Crkvenoj vlasti podložna je katolička vjerska pouka i odgoj koji se daje u bilo kojim školama ili se obavlja pomoću različitih sredstava društvenog priopćivanja; zadaća je biskupske konferencije da izda opće odredbe o tom području djelatnosti, a dijecezanskog biskupa da njime upravlja i da bdije nad njim. § 2. Neka se mjesni ordinarij brine da se za nastavnike vjerske pouke u školama, pa i u onim koje nisu katoličke, odrede oni koji se odlikuju pravim naukom, svjedočenjem kršćanskog života i odgojiteljskim umijećem.

Kan. 805 – Mjesni ordinarij ima pravo imenovati ili potvrditi vjeroučitelje za svoju biskupiju, a isto tako ukloniti ih ili tražiti da se uklone, ako to traži razlog vjere ili ćudoređa.

Kan. 806 – § 1. Dijecezanskom biskupu pripada pravo da bdije nad katoličkim školama koje su na njegovu području i da ih nadzire, pa i one koje su osnovali ili kojima upravljaju članovi redovničkih ustanova; isto tako pripada mu da izda propise o onom što se odnosi na opće uređenje katoličkih škola; ti propisi vrijede i za škole kojima upravljaju spomenuti članovi, dakako, uz poštovanje njihove samostalnosti s obzirom na unutrašnje vodstvo tih škola.

- Neka se voditelji katoličkih škola brinu, pod nadzorom mjesnog ordinarija, da obrazovanje u njima bude s obzirom na znanstvenost barem na istom stupnju kao i u drugim školama dotičnoga kraja.

Poglavlje II.

Katolička sveučilišta i druge visokoškolske ustanove

Kan. 807 – Crkva ima pravo osnivati i voditi sveučilišta koja pridonose uzdizanju ljudske kulture i potpunijem promicanju ljudske osobe te obavljanju službe na- učavanja same Crkve.

Kan. 808 – Nijedno sveučilište, bilo i stvarno katoličko, neka ne nosi naslov ili naziv *katoličko sveučilište*, osim s pristankom mjerodavne crkvene vlasti.

Kan. 809 – Neka se biskupske konferencije brinu da bude, ako je moguće i korisno, sveučilišta ili barem fakulteta, prikladno raspoređenih na njihovu području, na kojima neka se, dakako uz poštovanje njihove znanstvene samostalnosti, istražuju i predaju različite znanosti, pri čemu neka se vodi računa o katoličkom nauku.

Kan. 810 – § 1. Dužnost je vlasti koja je prema statutu mjerodavna, brinuti se da se na katoličkim sveučilištima imenuju nastavnici koji se osim znanstvenom i odgojiteljskom prikladnošću odlikuju i cjelovitošću nauka i čestitošću života i da se, ako nedostaje to što se traži, uklone sa službe, uz održavanje načina postupanja koji je određen u statutu.

- Biskupske konferencije i biskupi kojih se to tiče imaju dužnost i pravo brinuti se da se na tim sveučilištima vjerno čuvaju načela katoličkog nauka.

Kan. 811 – § 1. Neka se mjerodavna crkvena vlast brine da se na katoličkim sveučilištima osnuje fakultet ili institut ili barem katedra bogoslovlja, na kojoj neka se drže predavanja i za studente laike.

- Neka se na svakom katoličkom sveučilištu drže predavanja na kojima se obrađuju poglavito ona bogoslovna pitanja koja su povezana s predmetima njegovih fakulteta.

Kan. 812 – Oni koji na visokoškolskim ustanovama predaju bilo koji bogoslovni predmet treba da imaju nalog mjerodavne crkvene vlasti.

Kan. 813 – Neka dijecezanski biskup vodi veliku pastoralnu brigu za studente, i osnivanjem župe ili barem preko svećenika, koji su za to trajno određeni, i neka osigura da sveučilišta, i ona koja nisu katolička, imaju katolička sveučilišna središta koja će biti mladima na pomoć, osobito duhovnu.

Kan. 814 – Propisi koji se odnose na sveučilišta primjenjuju se jednako i na druge visokoškolske ustanove.

Poglavlje III.

Crkvena sveučilišta i fakulteti

Kan. 815 – Crkva snagom svoje službe naviještanja objavljene istine ima svoja crkvena sveučilišta ili fakultete za istraživanje svetih ili s njima povezanih znanosti i za znanstvenu izobrazbu studenata u tim znanostima.

Kan. 816 – § 1. Crkvena sveučilišta i fakulteti mogu se ustanoviti samo ako ih je osnovala ili odobrila Apostolska Stolica; njoj pripada i vrhovno vodstvo nad njima. § 2. Svako crkveno sveučilište i svaki fakultet mora imati svoj statut i nastavni plan što ih je odobrila Apostolska Stolica.

Kan. 817 – Nijedno sveučilište ni fakultet ako ga nije osnovala ili odobrila Apostolska Stolica ne može davati akademske stupnjeve koji bi u Crkvi imali kanonske učinke.

Kan. 818 – Propisi doneseni za katolička sveučilišta u kann. 810, 812 i 813 vrijede i za crkvena sveučilišta i fakultete.

Kan. 819 – Koliko to traži dobrobit biskupije ili redovničke ustanove ili, štoviše, same opće Crkve, dijecezanski biskupi ili mjerodavni poglavari ustanova moraju na crkvena sveučilišta ili fakultete slati mlade i klerike i članove ustanova koji se odlikuju značajem, krepošću i nadarenošću.

Kan. 820 – Neka se voditelji profesori crkvenih sveučilišta i fakulteta brinu da se različiti fakulteti sveučilišta, koliko to dopušta predmet, uzajamno pomažu i da između njihova sveučilišta ili fakulteta i drugih sveučilišta i fakulteta, pa i necrkvenih, bude uzajamne suradnje, da naime svi ti povezanim djelovanjem, sastancima, usklađenim znanstvenim istraživanjima i drugim sredstvima složno rade na većem napretku znanosti.

Kan. 821 – Neka se biskupska konferencija i dijecezanski biskup pobrinu da se, gdje je to moguće, osnuju visoke škole za vjerske znanosti na kojima neka se dakako poučava u bogoslovnim i drugim znanostima koje pripadaju kršćanskoj kulturu.

UGOVOR IZMEĐU SVETE STOLICE

I REPUBLIKE HRVATSKE O SURADNJI NA PODRUČJU ODGOJA I KULTURE

Sveta Stolica i Republika Hrvatska

- želeći urediti odnose između Katoličke Crkve i države Hrvatske na području odgoja i kulture;
- temeljeći se Republika Hrvatska na odredbama Ustava, navlastito na člancima 14, 40, i 68, a Sveta Stolica na dokumentima Drugoga vatikanskog sabora, posebno na Deklaraciji "Gravissimum educationis", i na odredbama kanonskoga prava; imajući u vidu nezamjenjivu povijesnu i sadašnju ulogu Katoličke Crkve u Hrvatskoj u kulturnom i moralnom odgoju naroda, te njezinu ulogu na području kulture i obrazovanja;
- uzevši na znanje da većina građana Republike Hrvatske pripada Katoličkoj Crkvi

dogovorili su se o sljedećem:

Članak 1.

1. Republika Hrvatska, u svjetlu načela o vjerskoj slobodi, poštuje temeljno pravo roditelja na vjerski odgoj djece te se obvezuje da će, u sklopu školskoga plana i programa i u skladu s voljom roditelja ili skrbnika, jamčiti nastavu katoličkoga vjeronauka u svim javnim osnovnim i srednjim školama i u predškolskim ustanovama, kao obveznoga predmeta za one koji ga izaberu, pod istim uvjetima pod kojima se izvodi nastava ostalih obveznih predmeta.
2. Odgojno-obrazovni sustav u javnim predškolskim ustanovama i školama, uključujući i visoka učilišta, uzimat će u obzir vrijednosti kršćanske etike.

Članak 2.

1. Poštujući slobodu savjesti i odgovornost roditelja za odgoj svoje djece, svakome je zajamčeno pravo izbora vjeronauka.
2. Školske vlasti, u suradnji s nadležnim crkvenim vlastima, omogućit će roditeljima i punoljetnim učenicima da izaberu vjeronauk pri upisu u školu na način da njihova odluka ne bude povodom bilo kakvom obliku diskriminacije na području školskoga djelovanja.
3. Ako bi roditelji i punoljetni učenici željeli promijeniti odluku o kojoj se govori u stavku 1. ovoga članka, dužni su o tome pismeno obavijestiti školu prije početka nove školske godine.

Članak 3.

1. Katolički vjeronauk predaju kvalificirani vjeroučitelji koji su po sudu crkvene vlasti prikladni za to i koji zadovoljavaju odgovarajuće odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske, pridržavajući se svih dužnosti i prava koja iz toga proizlaze.
2. Vjeroučitelji moraju imati ispravu o kanonskome mandatu (*missio canonica*) koju je izdao dijecezanski biskup. Opoziv mandata nosi sa sobom neposredni gubitak prava na predavanje katoličkoga vjeronauka.
3. Vjeroučitelji su članovi, sa svim učincima, nastavničkoga zbora u osnovnim i srednjim školama, odnosno odgojiteljskoga zbora u predškolskim ustanovama.
4. Programi i način odvijanja katoličkoga vjeronauka u školama svih vrsta i stupnjeva, uredit će se posebnim ugovorima između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

Članak 4.

U dogovoru nadležnih školskih vlasti, mjerodavne crkvene vlasti moći će organizirati u odgojno-obrazovnim ustanovama druge dopunske djelatnosti u svezi s odgojem i vjerskom kulturom, koristeći se prostorijama i pomoćnim pedagoškim pomagalicama tih ustanova.

Članak 5.

Katolička Crkva može slobodno priređivati predavanja i poduzimati djelatnosti duhovno-vjerskoga obrazovanja u sveučilišnim ustanovama, u dogovoru s nadležnim tijelima sveučilišta.

Članak 6.

1. Programe i sadržaje nastave katoličkoga vjeronauka u školama bilo koje vrste i stupnja, te udžbenike i didaktičku građu, sastavlja Hrvatska biskupska konferencija koja ih podastire nadležnim tijelima Republike

Hrvatske radi njihova uvođenja u školske programe.

2. Republika Hrvatska snosi troškove izradbe i tiskanja udžbenika vjeronauka i organizira izdavački postupak u skladu s postojećim odredbama za ostale školske udžbenike.

Članak 7.

1. Mjerodavne vlasti na crkvenom i državnom području, prema vlastitim nadležnostima, bdiju da se vjeronauk u školi i vjerski odgoj u predškolskim i školskim ustanovama i u sadržajnom i u didaktičko-metodičkom pogledu održava kvalitetno i u skladu s propisima crkvenoga i državnoga zakonodavstva.
2. Vjeroučitelji će obdržavati crkvene zakone i odredbe u pitanjima sadržaja vjerskoga odgoja i obrazovanja; što se ostaloga tiče obdržavat će odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske i poštivati stegovne odredbe odgojne ustanove u kojoj djeluju.

Članak 8.

1. Katolička Crkva ima pravo osnivati škole bilo kojega stupnja i predškolske ustanove te njima upravljati prema odredbama kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske.
2. U ostvarenju plana i programa temeljnih obveznih predmeta, te pri izdavanju službenih isprava, katoličke će škole poštivati zakone Republike Hrvatske.

Članak 9.

Katoličke škole s pravom javnosti, njihovi učitelji i nastavnici, odgojitelji i drugi djelatnici, jednako kao i učenici i odgajanci, uživat će ista prava i dužnosti kao i oni u državnim školama i imat će pravo na primanje novčane potpore kako je predviđeno zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Članak 10.

1. Pravni ustroj katoličkih visokih učilišta s pravom javnosti kao i način priznavanja stručnih naziva, akademskih stupnjeva i diploma koje izdaju, ravnaju se prema zakonima Republike Hrvatske. Njihova će se primjena urediti posebnim ugovorom između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije, uz prethodno odobrenje Svete Stolice.
2. Republika Hrvatska osigurava novčana sredstva Katoličkom bogoslovnom fakultetu pri Sveučilištu u Zagrebu, s njegovim područnim studijima, odnosno afileiranim Teologijama u Đakovu, Makarskoj, Rijeci i Splitu.
3. Nadležne crkvene vlasti mogu osnivati nova visoka katolička učilišta. Uz prethodni dogovor mjerodavnih crkvenih i državnih vlasti ona će imati pravo javnosti i za njih će Republika Hrvatska osiguravati odgovarajuća novčana sredstva.

Članak 11.

1. Crkveni instituti za obrazovanje vjeroučitelja i drugih pastoralnih djelatnika, osnovani prema odredbama kanonskoga prava, imaju pravo javnosti u skladu s odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske.
2. Republika Hrvatska osigurava novčana sredstva za profesore, odgojitelje i druge djelatnike tih instituta, kako je predviđeno odredbama zakonodavstva Republike Hrvatske o visokim javnim katoličkim učilištima.
3. Isto tako, studenti instituta o kojima se govori u stavku 1. ovoga članka, imat će ista prava i dužnosti studenata u visokim javnim katoličkim učilištima.

Članak 12.

1. Zbog službe koju Katolička Crkva obavlja u društvu i poštujući vjersku slobodu, Republika Hrvatska omogućuje Crkvi dolični pristup državnim sredstvima javnoga priopćivanja, a navlastito radiju i televiziji. Pojediniosti u svezi s tim bit će dogovorene između Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.
2. Katolička Crkva ima pravo posjedovati i vlastita sredstva društvenoga priopćivanja, u skladu s odredbama crkvenih zakona i zakonodavstva Republike Hrvatske.
3. Poštujući načela vjerske slobode u pluralističkom društvu, Republika Hrvatska dosljedno će paziti da u sredstvima društvenoga priopćivanja budu poštivani osjećaji katolika i temeljne ljudske vrijednosti etičke i vjerske naravi.

Članak 13.

1. Kulturna i umjetnička baština Katoličke Crkve te brojni dokumenti pohranjeni u crkvenim arhivima i knjižnicama sačinjavaju dragocjeni dio cjelokupne hrvatske kulturne baštine. Katolička Crkva želi nastaviti služenje društvenoj zajednici i svojom kulturnom baštinom, omogućujući svima koje zanima da to bogatstvo upoznaju, da se njime koriste i da ga proučavaju.
2. Potrebna je suradnja Crkve i države da se ta baština očuva, da se napravi njezin popis, da se osigura njezina zaštita i omogući daljnje povećanje te da se učini dostupnom građanima, u granicama koje zahtijeva zaštita te baštine i skrb za arhive.
3. Da bi se to ostvarilo, ustanovit će se što prije mješovita komisija predstavnika Katoličke Crkve i Republike Hrvatske.
4. Republika Hrvatska obvezuje se da će sustavno materijalno pridonositi obnovi i čuvanju spomenika vjerske kulturne baštine i umjetničkih djela

u posjedu Crkve.

5. Republika Hrvatska se obvezuje da će vratiti crkvene matične knjige, knjige stanja duša, ljetopise i druge knjige koje su za vrijeme komunističkoga režima nezakonito oduzete Katoličkoj Crkvi, a koje su u njezinu posjedu.

Članak 14.

Visoke ugovorne strane zajedničkim će dogovorom rješavati moguća međusobna razilaženja koja se tiču tumačenja ili primjene odredbi ovoga Ugovora.

Članak 15.

1. Ovaj će Ugovor biti ratificiran prema pravnim propisima obiju visokih ugovornih strana i stupit će na snagu u trenutku razmjene ratifikacijskih instrumenata.
2. U slučaju da jedna od visokih ugovornih strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor i da ga treba mijenjati, započet će pregovore o njegovoj prilagodbi novim okolnostima.

Potpisano u Zagrebu, dne 19. prosinca 1996, u dva izvorna i podjednako vjerodostojna primjerka na talijanskom i hrvatskom jeziku.

 dr. Jure Radić
za Republiku Hrvatsku

UGOVOR O KATOLIČKIM
OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

U svrhu provedbe Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture (Narodne Novine, Međunarodni ugovori, broj 2/97), Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija sklapaju

UGOVOR O KATOLIČKIM OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Članak 1.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je Ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture utvrđeno pravo Katoličke Crkve osnivati škole bilo kojega stupnja i predškolske ustanove te njima upravljati prema odredbama kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske, s time da će u ostvarenju plana i programa temeljnih obveznih predmeta, te pri izdavanju službenih isprava, katoličke škole poštivati zakone Republike Hrvatske.

Istim Ugovorom utvrđeno je da će katoličke škole s pravom javnosti, njihovi učitelji i nastavnici, odgojitelji i drugi djelatnici jednako kao i učenici i odgajnici, uživati ista prava i dužnosti kao i oni u državnim školama i imati pravo na primanje novčane potpore kako je predviđeno zakonodavstvom Republike Hrvatske.

Članak 2.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se katoličkim školama nazivaju one škole koje je osnovala i koje će osnovati pravna osoba Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj s dopuštenjem dijecezanskoga biskupa na čijem se području ona osniva.

Naziv »katolička« može nositi samo ona škola koja je za to dobila pristanak dijecezanskoga biskupa.

Članak 3.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da pravne osobe Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj koje su osnivači katoličkih škola, osiguravaju sve potrebne uvjete za rad katoličkih škola sukladno važećim propisima Republike Hrvatske.

Članak 4.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se u katoličkim školama izvodi nastava u skladu s nacionalnim kurikulumom i nastavnim planom i programom koji je donijelo mjerodavno ministarstvo.

Članak 5.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je Vlada Republike Hrvatske preuzela obvezu zakonskim putem za sve djelatnike škola iz članka 2. ovoga Ugovora osigurati sredstva iz državnoga proračuna za mjesečne plaće i naknade plaća s doprinosima na plaće, te za ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorima.

Članak 6.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da osnivač katoličkih škola ima pravo imenovati i opozvati ravnatelja škole te se kod primanja učitelja i odgajatelja držati zakonodavstva Republike Hrvatske i odredaba kanonskoga prava Katoličke Crkve.

Članak 7.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da katoličke škole samostalno odlučuju o upisu učenika u školu.

Članak 8.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da katoličke škole odobravaju unutarnji red škole u skladu s uvjetima određenima u zakonima Republike Hrvatske i u skladu s temeljnim načelima katoličkoga odgoja i obrazovanja.

Članak 9.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da katoličke škole imaju pravo provoditi odgojno-obrazovne programe iz članka 4. ovoga ugovora sukladno katoličkim moralnim načelima.

Članak 10.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je mjerodavno ministarstvo pojedinim pravnim osobama Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj, po prethodno provedenome postupku u skladu sa Zakonom, izdalo rješenje kojim je odobreno djelovanje i dano pravo javnosti, i to:

1. Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, (Osnivač: Zagrebačka nadbiskupija) Voćarska 106, 10000 Zagreb;
2. Nadbiskupijska klasična gimnazija »Don Frane Bulić« s pravom javnosti, Split, (Osnivač: Splitsko-makarska nadbiskupija), Zrinsko-Frankopanska 19, 21000 Split;
3. Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića s pravom javnosti, (Osnivač: Dubrovačka biskupija), Poljana Ruđera Boškovića 6, 20000 Dubrovnik;
4. Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s pravom javnosti, (Osnivač: Zadarska nadbiskupija), Jerolima Vidulića 2, 23000 Zadar;
5. Pazinski kolegij – klasična gimnazija s pravom javnosti, (Osnivač: Porečka i Pulska biskupija), Dobrilina 6, 52000 Pazin;
6. Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Požegi, (Osnivač: Požeška biskupija), Pape Ivana Pavla II. 6, 34000 Požega;
7. Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Virovitici, (Osnivač: Požeška biskupija), Matije Gupca bb, 33000 Virovitica;
8. Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti u Osijeku, (Osnivač: Hrvatska pokrajina družbe Isusove, Zagreb), Trg V. Lisinskog 1, 31000

Osijek;

9. Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti (Osnivač: Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja, Split), Ulica franjevačke klasične gimnazije 22, 21230 Sinj;
10. Klasična gimnazija fra Marijana Lanosovića s pravom javnosti, (Osnivač: Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda, Zagreb), Petra Krešimira IV. bb, 35000 Slavonski Brod;
11. Salezijanska klasična gimnazija s pravom javnosti, (Osnivač: Hrvatska salezijanska provincija svetog Ivana Bosca, Zagreb), Vukovarska cesta 62, 51000 Rijeka;
12. Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti, (Osnivač: Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog, Zagreb), Gundulićeva 10, 10000 Zagreb;
13. Katolička osnovna škola u Požegi, (Osnivač: Požeška biskupija), Ulica pape Ivana Pavla II. 6, 34000 Požega;
14. Katolička osnovna škola, (Osnivač: Šibenska biskupija), Velimira Škorpika 8, 22000 Šibenik.

Članak 11.

Ovaj je ugovor sastavljen u četiri istovrijedna primjerka, po dva za svaku ugovornu stranu.

Članak 12.

Ugovorne strane potpisuju ovaj ugovor u znak suglasnosti te se on primjenjuje od dana njegova potpisa.

U Zagrebu, 23. svibnja 2011.

ODREDBE HRVATSKE BISKUPSKE
KONFERENCIJE O KATOLIČKIM OSNOVNIM
I SREDNJIM ŠKOLAMA

UVOD

1. Pravo osnivanja katoličkih škola

Brojni međunarodni dokumenti utvrđuju pravo roditelja na odgoj njihove djece po vlastitoj savjesti.^[1] U tom smislu *Ustav Republike Hrvatske* jamči roditeljima „pravo i slobodu da samostalno odlučuju o odgoju svoje djece“.^[2] To prirodno pravo oni ostvaruju prvenstveno po školi koja im treba pružiti glavnu pomoć u vršenju njihove odgojiteljske zadaće. Polazeći od toga i od obveze koju imaju po svom krsnom poslanju, kršćanski roditelji trebaju se zauzimati da javne i druge škole osiguraju katolički odgoj njihove djece i mladih i da se osnivaju katoličke škole. U okviru navedenih demokratskih prava i sloboda ostvaruje se i pravo Katoličke Crkve da u izvršavanju naloga koji joj je povjerio Isus Krist može „osnivati i voditi škole bilo kojeg smjera, vrste i stupnja“^[3] a „ako nema škola koje odgajaju u kršćanskom duhu, zadaća je dijecezanskog biskupa brinuti se da se takve osnuju“⁴.

Pitanje osnivanja i djelovanja katoličkih škola uređeno je kod nas *Ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima*^[5] te *Ugovorom između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kultu- re*^[6] koji jamče da „Katolička Crkva ima pravo osnivati škole bilo kojeg stupnja i predškolske ustanove te njima upravljati prema odredbama kanonskog prava i zakonodavstva Republike Hrvatske“ te da će „Katoličke škole s pravom javnosti (...) uživati ista prava i dužnosti kao i one u državnim školama i imat će pravo na primanje novčane potpore“.^[7] Ono što je u navedenom dokumentu ugovoreno, provedbeno je definirano u *Ugovoru o katoličkim osnovnim i srednjim školama između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije*.^[8]

Na temelju toga, katoličke osnovne i srednje škole posjeduju kod nas vlastitu strukturu u vidu ispunjavanja svojeg posebnog poslanja te pod nadzorom dijecezanskog biskupa djeluju u skladu s odredbama kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske. Katoličke su škole, pod jednim vidom, građanske ustanove s ciljevima, metodama i općim značajkama koje su zajedničke svakoj drugoj školi. Pod drugim pak vidom, one su kršćanske zajednice, koje provode odgojno-obrazovni projekt, utemeljen u Kristu i njegovu Evanđelju.^[9]

- Katoličke škole i evangelizacijsko poslanje Crkve

Dok s jedne strane Crkva kroz svoje odgojno-obrazovno djelovanje ostvaruje svoje evanđeosko poslanje služenja čovjeku, s druge strane njezine odgojno-obrazovne ustanove stupaju u službu Evanđelja i postaju mjesto i sredstvo evangelizacije, apostolata i pastoralnog djelovanja. Katoličke škole na osobit način pružaju odgoj djeci i mladima, ne samo katolicima, nego i drugih vjera i svjetonazora, u kojem se ističu kršćanske i opće ljudske vrijednosti.^[10] U tom smislu, otvarajući se zahtjevima novoga vremena, katoličke škole odgajaju djecu i mlade da uspješno promiču dobro ljudske zajednice te ih u isto vrijeme pripravljaju „za službu širenja Božjega Kraljevstva da živeći uzornim apostolskim životom postanu kao spasonosni kvasac ljudskog društva“^[11].

Svojim odgojno-obrazovnim projektom katoličke škole očituju nastojanje da se promiče i mladom čovjeku omogućiti katolička formacija, kršćanska kultura i katolička moralna načela, koja su povezana s evanđeoskim vrijednostima, kao i odgoj za molitvu i redoviti sakramentalni život. Budući da katoličke škole djeluju u određenoj mjesnoj Crkvi, važno je da djeca, mladi, kao i nastavnici i svi ostali njihovi djelatnici sudjeluju u životu te iste Crkve. Jedan od načina sudjelovanja vjernika u životu Crkve jest i njihovo zauzimanje za katoličke škole, pomažući koliko mogu da se one osnivaju i uzdržavaju, budući da su od velike važnosti za ljudsku i kršćansku formaciju.^[12]

- Identitet katoličkih škola

Identitet i posebnosti katoličkih škola očituje se prije svega u poimanju cilja vlastitog djelovanja. Uz prenošenje znanja, katoličke škole zastupaju jasan sustav vrijednosti, važnih za cjelovit rast i oblikovanje ljudske osobe. U isto vrijeme, time se odgojno-obrazovnom procesu daje „jedinstvo koje sprečava raspršivanje u razgranatosti različitih znanja i postignuća i

zadržava u središtu osobu u njezinu globalnom, transcendentnom i povijesnom identitetu“^[13].

Poučavanje u katoličkim školama odlikuje se pristupom čovjeku kao složenom biću u njegovim duhovno-tjelesnim dimenzijama, te se zalaže za integralan razvoj ljudske osobe čime se želi pomoći djeci i mladima „da mogu skladno razvijati svoje tjelesne, čudoredne i umne darove, da steknu savršeniji osjećaj odgovornosti i ispravnu upotrebu slobode te da se osposobe za djelatno sudjelovanje u društvenom životu“^[14].

Konačno, katoličke škole nastoje biti vjerne Evanđelju i kroz posebno osjetljiv pristup učenicima i njihovim obiteljima. U tom smislu one njeguju duh zajedništva te svakom pojedincu posvećuju brigu i iskazuju poštovanje, osobito onima koji su najranjiviji i kojima je pomoć najpotrebnija.

- Odgojno-obrazovni projekt

Razlog za osnutak i djelovanje katoličkih škola Crkva pronalazi u svome poslanju, povjerenom joj od Isusa Krista „da čovjeka dovede do njegovog ljudskog i kršćanskog savršenstva, do njegove zrelosti u vjeri“^[15]. Na tom poslanju temelji se odgojno-obrazovni projekt koji treba imati i provoditi svaka katolička škola, a „u kojem se skladno stapaju vjera, kultura i život“^[16]. Osnovno obilježje tog projekta je sinteza vjere i kulture, znanja i mudrosti, potraga za istinom. Projekt „usmjerava cijelu ljudsku kulturu prema poruci spasenja, tako da svjetlo vjere obasjava spoznaje o svijetu, životu i čovjeku, koji učenici postupno stječu“^[17].

Prema odredbama i smjernicama Kongregacije za katolički odgoj, odgojno-obrazovni projekt treba posvetiti posebnu pozornost općim kriterijima koji moraju usklađivati kulturalne, didaktičke, društvene, građanske i političke odabire, uvijek u vjernosti Evanđelju koje naviješta Crkva, u postupnosti i prilagodljivosti predloženog odgojnog projekta različitim situacijama, pojedincima i obiteljima te konačno u crkvenoj suodgovornosti.

Temelj odgojno-obrazovnog projekta je sam Isus Krist, odnosno misliti i djelovati po Evanđelju, prihvaćajući blaženstva za normu života. Upravo zbog toga u katoličkoj školi evanđeoski principi postaju norme odgoja, nutarnji pokretač i konačno odredište samog odgojno-obrazovnog projekta.^[18] Odgojno-obrazovni projekt katoličke škole uvjerljiv je samo ukoliko ga ostvaruju

osobe koje su

motivirane, svjedoci živoga susreta s Kristom u kojem jedinom čovjek pronalazi pravo svjetlo života.

U slučaju kada odgojno-obrazovnom ustanovom upravljaju članovi redovničkih zajednica, odgojno-obrazovni projekt može se ukorijeniti u duhovnu tradiciju koja je vlastita toj redovničkoj zajednici.^[19]

- Odgojno-obrazovna zajednica

Crkva, vjerna poslanju koje joj je Gospodin povjerio, traga za uvijek novim i plodonosnim pastoralnim sredstvima u naviještanju Evanđelja i promicanju čovjeka u svim njegovim dimenzijama. Na temelju posebnosti kršćanske antropologije, Deklaracija *Gravissimum educationis* II. vatikanskog koncila definira katoličku školu kao odgojno-obrazovnu zajednicu i predstavlja prijelaz od škole ustanove prema školi zajednice.^[20]

Ona se pod odgovornošću ravnatelja škole izgrađuje na odnosima povjerenja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog projekta, koji „odgovorno sudjeluju u odgojno-obrazovnom procesu kao njegovi pravi protagonisti“^[21]. Katolička škola je zajednica u kojoj svi sudjeluju u odgoju i obrazovanju svojim darovima i sposobnostima na materijalnom, intelektualnom, afektivnom, duhovnom ili nekom drugom području. Tako, uz pomoć međusobnih razlika, svaki pojedinac doprinosi zajednici na svoj način, utemeljenoj na kršćanskom duhu koji pokreće odgojno-obrazovnu zajednicu iznutra i biva izvor njezina dinamizma. U isto vrijeme, takva zajednica postaje potpora svojim najslabijim članovima i oslonac u rješavanju poteškoća, a roditeljima glavna pomoć u vršenju njihove odgojiteljske službe. Stoga bi roditelji trebali tijesno surađivati s učiteljima kojima povjere svoju djecu na odgoj.^[22]

Učitelji, svećenici, đakoni, redovnici, roditelji i drugi koji kroz svoje sudjelovanje u odgojno-obrazovnoj zajednici preuzimaju odgovornost za cjelovit rast novih naraštaja, nisu tek školski namještenici nego vrše važno crkveno poslanje, za koje im je potrebna formacija i stručna osposobljenost.

Radi promicanja dobra kojem služe katoličke škole, Hrvatska Biskupska konferencija u skladu s odredbom Zakonika kanonskog prava²³ izdaje Odredbe o

katoličkim školama. Njima se uređuje cilj, struktura i posebnost odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim katoličkim školama i njihov identitet, kao i odgovornost te međusobni odnosi osoba i tijela koja, u vjernosti crkvenog poslanja, jamče njezino funkcioniranje.

Članak 1.

Osnivač i naziv

Katoličkom školom u Republici Hrvatskoj smatra se ona škola koju je osnovala i vodi mjerodavna crkvena vlast ili ju je osnovala i vodi crkvena javna pravna osoba s dopuštenjem dijecezanskog biskupa na čijem se području ona osniva ili je crkvena vlast pisanom ispravom priznaje kao takvu. Naziv «katolička» može nositi samo ona škola koja je za to dobila pristanak dijecezanskog biskupa. (Usp. kan. 803, § 1, 3 ZKP).

Članak 2.

Ovlast dijecezanskog biskupa

Dijecezanskom biskupu pripada pravo da izda propise o onome što se odnosi na opće uređenje katoličkih škola koje se nalaze na području njegove mjerodavnosti, da nad njima bdije i nadzire ih, osobno ili po ovlaštenoj osobi. To se odnosi i na škole kojima upravljaju članovi redovničkih ustanova, uz poštivanje njihove samostalnosti s obzirom na unutrašnje vodstvo tih škola. (Usp. kan. 806, § 1 ZKP).

Članak 3.

Osiguravanje uvjeta za rad

Osnivač katoličke škole treba osigurati sve potrebne uvjete za rad škole sukladno propisima Republike Hrvatske.

Članak 4.

Osnivanje škole

Za otvorenje i početak djelovanja katoličke škole u skladu s ugovorima između Svete Stolice i Republike Hrvatske osnivač treba provesti postupak o osnivanju škole propisan zakonodavstvom Republike Hrvatske i dobiti rješenje mjerodavnog ministarstva.

Članak 5.

Statut škole

Katoličke škole svih stupnjeva u Republici Hrvatskoj trebaju imati statut kojim se pobliže određuje ustrojstvo, ovlasti, način djelovanja pojedinih tijela škole i njezine posebnosti te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanja škole. Temeljem okvirnih načela koje oblikuje Nacionalni ured za katoličke škole (u daljnjem tekstu: Nacionalni ured), školski odbor donosi statut uz prethodnu suglasnost osnivača i sukladno zakonima Republike Hrvatske.

Članak 6.

Izdavanje službenih isprava

Pri izdavanju službenih isprava, katoličke škole trebaju poštivati zakone Republike Hrvatske.

Članak 7.

Upis učenika

Katoličke škole samostalno odlučuju o upisu učenika u školu, kako katoličkih vjernika, tako pripadnika drugih vjeroispovijesti, religija ili svjetonazora

koji slobodno prihvaćaju da će sudjelovati u cjelovitom ostvarivanju odgojno-obrazovnog projekta škole.

Članak 8.

Nastavni plan i program

Katoličke škole provode nastavni plan i program temeljnih obveznih predmeta propisanih od mjerodavnog ministarstva sukladno katoličkim moralnim načelima, te odgojno-obrazovni kurikulum odobren od osnivača, bitan za katolički identitet škole.

Članak 9.

Odgojno-obrazovna zajednica

Svaka katolička škola je odgojno-obrazovna zajednica kojoj je na čelu i za koju odgovara njezin ravnatelj, a tvore ju učenici, roditelji, odgojno, nastavno, administrativno i pomoćno osoblje, svećenici, đakoni, redovnici, vjeroučitelji i druge osobe koje na različite načine sudjeluju u odgojno-obrazovnom procesu ili su na pomoć zajednici.

Članak 10.

Vijeće odgojno-obrazovne zajednice

Za provođenje odgojno-obrazovnog projekta u katoličkoj školi zaduženo je Vijeće odgojno-obrazovne zajednice kojem je na čelu ravnatelj škole a članovi su mu duhovnik škole i predstavnici sudionika u odgojno-obrazovnom procesu navedeni u čl. 9.

Članak 11.

Odgojno-obrazovni projekt

Svaka katolička škola mora na pisani način oblikovati odgojno-obrazovni projekt pod odgovornošću njezina voditelja, zadužena za njegovo provođenje i koji odgovara osnivaču za katolički identitet škole. Projekt sadrži evanđeoske vrijednosti koje utemeljuju izbor i djelovanje odgojno-obrazovne zajednice. U njegovoj izradi i ostvarenju sudjeluju svi članovi odgojno-obrazovne zajednice, a sam projekt podvrgnut je vlasti dijecezanskog biskupa koji ga odobrava.

Članak 12.

Provođenje odgojno-obrazovnog projekta

Jednom odobren, odgojno-obrazovni projekt katoličke škole postaje obvezan i njime se konkretno ostvaruju postavljeni ciljevi, držeći se pri tome zakonskih propisa, redovitih ili ugovornih. Prilikom upisa u katoličku školu, roditeljima i punoljetnim učenicima potrebno je predstaviti odgojno-obrazovni projekt i kad ga roditelji i učenici slobodno prihvate, on se mora poštovati te uz njihovu suradnju provoditi.

Članak 13.

Standardi u odgoju i obrazovanju

U svim katoličkim školama uspostaviti će se i primjenjivati jedinstven okvir izvođenja nastavnog plana i programa. On se sastoji u tome da se u odgojno-obrazovnom procesu:

- dadne središnje mjesto vjeronauku i djelatnostima vezanima za vjerski odgoj i kulturu;
- osigura ono što je potrebno za kvalitetan odgoj i obrazovanje sve školske djece, kao i za postizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti;
- dosljedno nastoji oko kvalitete standarda obrazovanja u svim katoličkim školama;

- zalaže za prestiž i izvrsnost škole te da obrazovanje bude, s obzirom na znan-

stvenost i pedagogiju, barem na istom stupnju kao i u drugim školama dotičnog kraja;

- usuglase nastavni planovi i programi, i vodi briga o njihovoj prilagodbi sukladno posebnim potrebama škole i lokalne zajednice;
- primjenjuju nastavni planovi i programi koji odgovaraju razvojnim potrebama djece i mladih na koju se odnose, primjereno njihovom uzrastu i posebnim interesima;
- osigura svim učenicima jednak pristup odgoju i obrazovanju;
- jamči ekonomičnost i učinkovitost u financiranju i radu škole.

Članak 14.

Ravnatelj škole

Ravnatelja katoličke škole imenuje i razrješuje osnivač. On može biti imenovan u nekoliko uzastopnih mandata, a razriješen i prije isteka mandata ukoliko za to postoje opravdani razlozi. Njegova odgovornost je svakodnevno upravljanje školom, kao i vođenje njezinih pedagoških aktivnosti. Za vršenje svoje službe odgovara osnivaču i voditelju Biskupijskog ureda za katoličke škole (u daljnjem tekstu: Biskupijski ured) u okviru njegove mjerodavnosti.

Članak 15.

Duhovnik škole

Svaka katolička škola treba imati duhovnika, svećenika koji je član odgojno-obrazovne zajednice. Imenuje ga dijecezanski biskup a zadaća mu je u dogovoru s ravnateljem promicati programe duhovne izgradnje učenika i djelatnika škole. Službu duhovnika može vršiti i vjeroučitelj škole ako je svećenik.

Članak 16.

Cjelovita osposobljenost djelatnika

Svi djelatnici katoličkih škola zakonski trebaju biti stručno osposobljeni za vršenje svoje službe i trebaju se odlikovati „pravim naukom i čestitim životom“ (Kan. 803, § 2 ZKP). Kriteriji pri odabiru i primanju djelatnika u katoličku školu pobliže se određuju statutom škole.

Članak 17.

Permanentna stručna i duhovna formacija djelatnika

Sastavni dio odgojno-obrazovnog procesa svake katoličke škole jest formacija njezinih djelatnika, permanentna izobrazba ili trajna stručna i duhovna formacija. Profesionalna formacija provodi se u skladu s propisima mjerodavnog ministarstva. Potrebnu trajnu formaciju za sudjelovanje svih djelatnika katoličke škole u provođenju odgojno-obrazovnog projekta, organizirat će Biskupijski ured u suradnji s Nacionalnim uredom za katoličke škole (u daljnjem tekstu: Nacionalni ured) i visokim crkvenim učilištima u Hrvatskoj te mjerodavnim ustanovama u pojedinim mjesnim Crkvama.

Članak 18.

Financiranje

Materijalno poslovanje katoličke škole u mjerodavnosti je osnivača. Svi djelatnici katoličkih škola primaju iz državnog proračuna mjesečnu plaću i naknade plaća s doprinosom na plaću, te za ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorom. Katolička škola u skladu sa zakonom sufinancirana je iz proračuna lokalne i regionalne samouprave, ako joj ta

uprava prizna da je od javnog interesa. Druge materijalne troškove škole pokriva osnivač.

Članak 19.

Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za odgoj i obrazovanje

Na nacionalnoj razini briga o katoličkim školama povjerena je Vijeću Hrvatske biskupske konferencije za katolički odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: Vijeće HBK). Na čelu mu je biskup kojega na pet godina imenuje Hrvatska biskupska konferencija.

Članak 20.

Nacionalni ured za katoličke škole

Nacionalni ured ima zadaću, pod vodstvom Vijeća HBK brinuti se o općim pitanjima katoličkog školstva na području mjerodavnosti Hrvatske biskupske konferencije, u suradnji s Biskupijskim uredima za katoličke škole provoditi ono što se odnosi na jedinstvo sustava katoličkih škola na nacionalnoj razini, zauzimati se kod mjerodavnih državnih ustanova za provedbu odredaba o katoličkim školama iz *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture* te iz *Ugovora o katoličkim osnovnim i srednjim školama između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije*, te rješavati druga pitanja iz djelokruga rada katoličkih škola u okviru odredaba kanonskoga prava i zakonodavstva Republike Hrvatske.

Članak 21.

Predstojnik Nacionalnog ureda

Predstojnika Nacionalnog ureda imenuje HBK na prijedlog Vijeća HBK. U vršenju svoje službe povezan je s predstojnicima Biskupijskih ureda, kao i sa svim drugim tijelima na crkvenoj i državnoj razini, važnima za provođenje ciljeva Nacionalnog ureda.

Članak 22.

Vijeće Nacionalnog ureda

Nacionalnom uredu u ostvarivanju njegovih zadaća pomaže Vijeće Nacionalnog ureda za katoličke škole čije sjednice saziva i vodi predstojnik Nacionalnog ureda. Članovi su svi predstojnici Biskupijskih ureda i mjerodavne osobe redovničkih zajednica, osnivača katoličkih škola.

Članak 23.

Biskupijski ured za katoličke škole

Zadaća je Biskupijskog ureda za katoličke škole promicati, međusobno povezivati i razvijati katoličke škole unutar mjesne Crkve; brinuti se da pojedine katoličke škole djeluju u skladu sa svojim statutima kao jedinstven i usklađen sustav; paziti na njegovanje posebnosti katoličkih škola, kako u odgojno-obrazovnim tako u drugim odobrenim programima, u formaciji njihovih djelatnika i odgoju učenika u duhu evanđeoskih vrijednosti; provoditi u djelo odgojno-obrazovni projekt; u povezanosti s osnivačem voditi brigu o materijalnom poslovanju škola, održavanju školskih zgrada i nabavi opreme te surađivati s Nacionalnim uredom i predstavnicima mjerodavnih vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u pitanjima koja se odnose na katoličke škole.

Članak 24.

Predstojnik Biskupijskog ureda

Predstojnika Biskupijskog ureda imenuje i razrješuje dijecezanski biskup, kojemu on odgovara za svoje djelovanje. Predstojnik je ujedno predsjednik Vijeća Biskupijskog ureda za katoličke škole (u daljnjem tekstu: Vijeće biskupijskog ureda).

Članak 25.

Vijeće Biskupijskog ureda

Vijeće Biskupijskog ureda uz predstojnika tvore ravnatelji biskupijskih i redovničkih katoličkih škola na području mjesne Crkve, te predstavnici roditelja i učitelja škola koje na prijedlog predstojnika Ureda potvrđuje dijecezanski biskup.

Članak 26.

Zadaća Vijeća

Zadaća Vijeća biskupijskog ureda je brinuti se za provođenje pastoralnih smjernica dijecezanskog biskupa u povezanosti s općim smjernicama katoličkog odgoja i obrazovanja; razmatrati materijalna pitanja katoličkih škola kao i ona koja se tiču njihova života i djelovanja unutar mjesne Crkve; sudjelovati u formaciji djelatnika i odgoju školske djece i mladih u duhu evanđeoskih vrijednosti.

Članak 27.

Pravne norme za pojedina tijela na biskupijskoj razini

Sve ono što u ovim Odredbama o strukturi katoličkog školstva nije obuhvaćeno, bit će propisano pojedinačnim pravnim aktima, statutima ili pravilnicima, odobrenima od mjerodavne vlasti.

Članak 28.

Izmjena, nadopuna ili ukinuće Odredaba

Izmjenu, nadopunu ili ukinuće pojedinih propisa ovih Odredaba donosi Hrvatska biskupska konferencija na prijedlog Nacionalnog ureda.

Članak 29.

Područje primjene

Ove Odredbe primjenjuju se na sve katoličke škole u Republici Hrvatskoj.

Članak 30.

Stupanje na snagu

Odredbe stupaju na snagu nakon što ih odobri Hrvatska biskupska konferencija.

Hrvatska biskupska konferencija na svojem plenarnom zasjedanju u Zagrebu, dana 17. listopada 2013. godine odobrila je ove Odredbe o katoličkim osnovnim i srednjim školama *ad experimentum* na tri (3) godine.

POVJERENSTVA

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Nacionalni ured za katoličke škole

Ksaverska cesta 12A

10000 Z A G R E B

 Zagreb, 6. ožujka 2018.

POVJERENSTVO

**ZA TRAJNU FORMACIJU DJELATNIKA
KATOLIČKIH ŠKOLA**

Jedna od važnih zadaća Nacionalnog ureda za katoličke škole koju propisuju Odredbe HBK o katoličkim osnovnim i srednjim školama (čl. 17). jest i briga o trajnoj stručnoj i duhovnoj formaciji djelatnika tih škola o kojoj ovisi njihov identitet. Da bi se ona sustavno organizirala i sadržajno kontinuirano promicala, ovime se pri Nacionalnom uredu za katoličke škole uspostavlja *Povjerenstvo za trajnu formaciju djelatnika katoličkih škola*.

Za članove Povjerenstva imenuju se:

1. *Ivana Mokri, Salezijanska osnova škola, Zagreb, voditeljica;*
2. *Snježana Mališa, Hrvatsko katoličko sveučilište;*
3. *Sebastijan Šujević, Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti u Osijeku;*

Zadaća je Povjerenstva, pod vodstvom Nacionalnog ureda za katoličke škole, pripremiti i organizirati godišnje susrete trajne formacije svih djelatnika katoličkih škola u Republici Hrvatskoj te izraditi njezin četverogodišnji plan u skladu s identitetom katoličkih škola, voditi brigu o predavačima, vrednovanju djelatnika i pomagati školama u organiziranju njihovih formacijskih susreta.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Nacionalni ured za katoličke škole

Ksaverska cesta 12A

10000 Z A G R E B

 Zagreb, 6. ožujka 2018.

POVJERENSTVO ZA IZRADU PLANA I PROGRAMA KATOLIČKIH ŠKOLA

Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture propisuje: „U ostvarivanju plana i programa temeljnih obveznih predmeta, (...) katoličke će škole poštivati zakone Republike Hrvatske“ (članak 8, točka 2). U tom smislu potrebno je definirati koji su to temeljni obvezni predmeti koje valja ugraditi u plan i program katoličkih škola te na temelju toga izraditi njihov vlastiti kurikulum.

S tom zadaćom pri Nacionalnom uredu za katoličke škole osniva se *Povjerenstvo za izradu plana i programa katoličkih škola* u čijem sastavu će djelovati *Odbor za osnovne škole* i *Odbor za srednje škole*.

Među članove **Odbora za osnovne škole** imenuju se:

- 1. Ivana Mokri, Salezijanska osnovna škola, Zagreb, voditeljica;*
- 2. Vinko Mamić, Prva katolička osnovna škola u gradu Zagrebu;*
- 3. Karmela Tomašević, Salezijanska osnovna škola, Zagreb.*

Među članove **Odbora za srednje škole (gimnazije)** imenuju se:

- 1. Alejandro Castillo Jimenez, Pazinski kolegij, Pazin, voditelj;*
- 2. Sebastijan Šujević, Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti u Osijeku;*
- 3. Ivica Bedeničić, Katolička gimnazija s pravom javnosti u Požegi.*

Koordinatoricom cjelokupnog rada Povjerenstva i Odbora imenuje se Jasminka Buljan Culej.

Zadaća je Povjerenstva u roku od godine dana, počevši od potpisa ovog dekreta, izraditi kurikulum za sve predmete u katoličkim školama, koji će biti predložen Hrvatskoj biskupskoj konferenciji na odobrenje, kako bi zatim bio predstavljen Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Pri tom će Povjerenstvu biti od pomoći rad na školskoj kurikularnoj reformi koji je pokrenula Vlada Republike Hrvatske.

VIJEĆE HBK ZA KATOLIČKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Predsjednik mons. Antun Škvorčević, požeški biskup

Trg Sv. Trojstva 18, 34000 Požega

Tel. 034/290 300 • Fax. 034/274 295

e-mail: tajnik@pozeska-biskupija.hr

Nacionalni ured HBK za katoličke škole

Predstojnik Ivica Žuljević

Tajnik Danijel Holeš

Ksaverska cesta 12a, 10000 ZAGREB

Tel.: 01/563-5039 • Fax: 01/563-5003

e-mail: katolicke.skole@hbk.hr

BISKUPIJSKI UREDI ZA KATOLIČKE ŠKOLE

DUBROVAČKA BISKUPIJA

Biskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik Ivica Pervan

Poljana Paška Miličevića 4, 20000 DUBROVNIK

Tel.: 020/324-900 • Faks: 020/324-912

e-mail: ivica.pervan71@gmail.com

ĐAKOVAČKO-OSJEČKA NADBISKUPIJA

Nadbiskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik prof. dr. Ivica Pažin

Strossmayerov trg 5, 31400 ĐAKOVO

Tel.: 031/802-200 • Faks: 031/812-310 e-mail: ivica.pazin@dj.kbf.hr

POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

Biskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik mons. Vilim Grbac

Dobrilina 3, 52440 POREČ

Tel.: 052/432-064 • Faks: 052/451-785

e-mail: katedrala@ppb.hr

POŽEŠKA BISKUPIJA

Biskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik Ivica Žuljević

Trg sv. Trojstva 18, 34000 POŽEGA

Tel.: 034/290-300 • Faks: 034/274-295

e-mail: ivica.zuljevic@gmail.com

RIJEČKA NADBISKUPIJA

Nadbiskupijski ured za katoličke škole

Predstojnica Ksenija Rukavina Kovačević, prof.

Ivana Pavla II. 1, 51000 RIJEKA

Tel.: 051/581-222 • Faks: 051/581-223

e-mail: katehetski@ri-nadbiskupij.hr

ŠIBENSKA BISKUPIJA

Biskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik Roko Glasnović

Obala palih omladinaca 1, 22000 ŠIBENIK

Tel.: 022/311-380; 022/201-024 • Faks: 022/201-203

e-mail: tajnik@sibenska-biskupija.hr

VARAŽDINSKA BISKUPIJA

Biskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik mr. Damjan Koren

Zagrebačka 3, 42000 VARAŽDIN

Tel.: 042/314-150 • Faks: 042/314-169 e-mail: damjankorenbb@gmail.com

ZAGREBAČKA NADBISKUPIJA

Nadbiskupijski ured za katoličke škole

Predstojnik dr. Marijan Franjčić

Kaptol 31, 10000 ZAGREB

Tel.: 01/4894-808 • Faks: 01/4816-104

e-mail: marijan.franjic1@zg.t-com.hr

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Nadbiskupijski ured za katoličke škole

Predstojnica s. Ana Lipovac

Jurja Biankinija 2, 23000 ZADAR

Tel.: 023/208-650 • Faks: 023/208-640

e-mail: alipovac@gmail.com

KATOLIČKE ŠKOLE U HRVATSKOJ

OSNOVNE ŠKOLE

Katolička osnovna škola

Velimira Škorpika 8, 22000 Šibenik

Ravnateljica: s. Mandica Starčević

Telefon: 022 330 723

E-mail: katolicka-os@hi.t-com.hr; skola@os-katolicka-si.skole.hr

Broj djelatnika: 52 • Broj učenika: 313

Katolička osnovna škola u Požegi

Ulica pape I. Pavla II. 6, 34000 Požega

Ravnatelj: Frano Barišić

Telefon: 034 312 065

E-mail: kos@kospz.hr; ravnatelj@kospz.hr

Broj djelatnika: 42 • Broj učenika: 318

Prva katolička osnovna škola u Gradu Zagrebu

Ivanićgradska 41a, 10000 Zagreb

Ravnatelj: o. Vinko Mamić

Telefon: 01 4440 044

E-mail: info@katolickaskola.com; ravnatelj@katolickaskola.com

Broj djelatnika: 41 • Broj učenika: 154

Salezijanska osnovna škola

Dugoratska ulica 2, 10000 Zagreb

Ravnateljica: Karmela Tomašević

Telefon: 01 6189 860

E-mail: ured@os-salezijanska.skole.hr; karmela.tomasevic@skole.hr

Broj djelatnika: 29 • Broj učenika: 90

Katolička osnovna škola Svete Uršule

Uršulinska 1, 42000 Varaždin

Ravnateljica: s. Mihaela Dumbović

Telefon: 042 200 437

E-mail: ured@os-svete-ursule-skole.hr

Broj djelatnika: 28 • Broj učenika: 100

Katolička osnovna škola u Virovitici

Trg Lj. Patačića 3, 33000 Virovitica

Ravnatelj: vlč. Mario Večerić

Telefon: 033 554 223

E-mail: ured@os-katolicka-vt.skole.hr; ravnatelj.kosvtc@gmail.com

Broj djelatnika: 21 • Broj učenika: 87

Katolička osnovna škola »Josip Pavlišić«

Omladinska 14, 51000 Rijeka

Ravnateljica: s. Maja Dolenc

Telefon: 051 569 150

E-mail: ured@kat-os-jpavlisic.hr

Broj djelatnika: 30 • Broj učenika: 146

Katolička osnovna škola u Novskoj

Ulica T. Ujevića 2/c, 44330 Novska

Ravnatelj: vlč. Krunoslav Juraković

Telefon: 044 530 027

E-mail: ravnatelj@kos-novska.hr

Broj djelatnika: 10 • Broj učenika: 26

Osnovna škola Ružičnjak

Prigornica 2, 10090 Zagreb

Ravnateljica: Anita Vuković

Telefon: 01 3491 414

E-mail: ured@os-ruzicnjak-zg.skole.hr

Broj djelatnika: 22 • Broj učenika: 46

Osnovna škola Lotrščak

Folnegovićeva 10, 10000 Zagreb

Ravnatelj: Marin Divić

Telefon: 01 7079 975

E-mail: ured@os-lotrscak-zg.skole.hr

Broj djelatnika: 26 • Broj učenika: 76

Osnovna glazbena škola sv. Benedikta

Madijevaca 10, 23000 Zadar

Ravnatelj: Igor Cević

Telefon: 023 251 419

E-mail: ogs.sv.benedikta@hotmail.com

Broj djelatnika: 17 • Broj učenika: 128

Katolička osnovna škola »Ivo Mašina« u Zadru

Trg sv. Stošije 2, 23000 Zadar

Ravnatelj: don Roland Jelić

Telefon: 023 233 473

E-mail: kos.ivomasina.zd@gmail.com

Broj djelatnika: 7 • Broj učenika: 11

GIMNAZIJE / SREDNJE ŠKOLE

Salezijanska klasična gimnazija s pravom javnosti

Vukovarska 62, 51000 Rijeka

Ravnatelj: don Niko Tunjić

Telefon: 051 672 986

E-mail: skg@ri.t-com.hr

Broj djelatnika: 37 • Broj učenika: 304

Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Virovitici

Trg Lj. Patačića 3, 33000 Virovitica

Ravnatelj: Mario Voronjecki

Telefon: 033 800 756

E-mail: ured@gimnazija-katolicka-klasicna-vt.skole.hr

Broj djelatnika: 25 • Broj učenika: 76

Katolička gimnazija s pravom javnosti u Požegi

Ulica pape Ivana Pavla II. 6, 34000 Požega

Ravnatelj: Ivan Bedeničić

Telefon: 034 312 090

E-mail: ravnatelj@katolicka-gimnazija.hr

Broj djelatnika: 27 • Broj učenika: 186

Klasična gimnazija fra Marijana Lanosovića s pravom javnosti

Ulica Petra Krešimira IV bb, 35000 Slavonski Brod

Ravnatelj: fra Klaudio Milohanović

Telefon: 035 443 821

E-mail: ravnatelj@gimnazija-framarijanalanosovica.hr

Broj djelatnika: 33 • Broj učenika: 218

Klasična gimnazija Ivana Pavla II. s pravom javnosti

Ulica Jerolima Vidulića 2, 23000 Zadar

Ravnatelj: don Ante Sorić

Telefon: 023 253 800

E-mail: klasicna@zd.t-com.hr

Broj djelatnika: 29 • Broj učenika: 199

Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti u Osijeku

Trg Vatroslava Lisinskog 1, pp.721, 31000 Osijek

Ravnatelj: Sebastijan Šujević

Telefon: 031 215 120

E-mail: ured@gimnazija-isusovackaspravomjavnosti-os.skole.hr

Broj djelatnika: 31 • Broj učenika: 215

Franjevačka klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti

Ulica Franjevačke klasične gimnazije 22, pp. 14, 21230 Sinj

Ravnatelj: fra Blaž Toplak

Telefon: 021 821 809

E-mail: ured@gimnazija-franjevacka-klasicna-sinj.skole.hr

Broj djelatnika: 26 • Broj učenika: 120

Nadbiskupijska klasična gimnazija »don Frane Bulić« s pravom javnosti

Zrinsko-Frankopanska ulica 19, 21000 Split

Ravnatelj: don Josip Dukić

Telefon: 021 323 433

E-mail: tajnistvo@nkg-split.hr

Broj djelatnika: 30 • Broj učenika: 161

Pazinski kolegij – Klasična gimnazija Pazin s pravom javnosti

Ulica Jurja Dobrile 6, 52000 Pazin

Ravnatelj: Alejandro Castillo Jimenez

Telefon: 052 624 505

E-mail: ured@gimnazija-klasična-pazinskikolegij.skole.hr

Broj djelatnika: 60 • Broj učenika: 195

Biskupijska klasična gimnazija Ruđera Boškovića s pravom javnosti

Poljana Ruđera Boškovića 6, pp 10, 20000 Dubrovnik

Ravnatelj: don Bernardo Pleše

Telefon: 020 324 062

E-mail: boskovic.tajnistvo@gmail.com

Broj djelatnika: 21 • Broj učenika: 101

Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti

Voćarska 106, 10000 Zagreb

Ravnateljica: Ljuba Duvnjak

Telefon: 01 4680 425

E-mail: ravnatelj@nkg-zagreb.hr

Broj djelatnika: 50 • Broj učenika: 408

Ženska opća gimnazija Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti

Gundulićeva 12, 10000 Zagreb

Ravnateljica: s. Danijela Dinjar

Telefon: 01 4830 248

E-mail: ured@gimnazija-druzbesestaramilosrdnica-zg.skole.hr

Broj djelatnika: 38 • Broj učenika: 232

BILJEŠKE | 45

46 | BILJEŠKE

BILJEŠKE | 47

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

NACIONALNI URED ZA KATOLIČKE ŠKOLE
Ksaverska cesta 12A, Zagreb
Tel. +385 (0)1 5635 039
e-mail: katolicke.skole@hbk.hr

Tiskanje dovršeno u prosincu 2018.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

NACIONALNI URED ZA KATOLIČKE ŠKOLE

[1] Države članice Vijeća Europe potpisale su među ostalim Protokol, čiji je sadržaj utemeljen na Općoj deklaraciji o pravima čovjeka koju je Opća skupština Ujedinjenih naroda proglasila 10. prosinca 1948., ugrađen u relevantne europske dokumente o ljudskim pravima u kojem se kaže: „Nikome neće biti uskraćeno pravo na obrazovanje. U obavljanju svojih funkcija povezanih s odgojem i poučavanjem država će poštivati pravo obitelji da osigura odgoj i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.” *Protokol uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda*, čl. 2 (20. ožujka 1952.).

[2] *Ustav Republike Hrvatske*, čl. 63., u: *Narodne Novine*, br. 85/2010. (16. lipnja 2010.)

[3] Kan. 800, § 1 Zakonika kanonskoga prava (u daljnjem tekstu: ZKP).

[5] „Katolička Crkva ima pravo osnivati obrazovne ustanove bilo kojeg stupnja i njima upravljati prema vlastitim pravilima, poštujući odredbe zakonodavstva Republike Hrvatske“. *Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima*, čl. 15. u: *Ugovori između Svete Stolice i Republike Hrvatske*, GK, Zagreb, 2001., str. 34.

[6] *Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture*, u: nav. dj. str. 45-46.

[7] Nav. dj., čl. 8 i 9, str. 45-46.

[8] *Ugovor o katoličkim osnovnim i srednjim školama između Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije*, 23. 5. 2011., u: *Službeni vjesnik Požeške biskupije*, 15 (2011.) 2, 102-103.

[9] Usp. CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Dimensione religiosa della educazione nella scuola cattolica. Lineamenti per la riflessione e la revisione*, Roma, 1988. (EV 11/398-534); Hrv. prijevod: KONGREGACIJA ZA KATOLIČKI ODGOJ, *Vjerska dimenzija odgoja u katoličkoj školi. Nacrt za razmišljanje i provjeravanje*, KS, Dokumenti 90, Zagreb 1989. br. 67, str. 38.

^[10] „Katoličke škole pohađaju i učenici nekatolici i nekršćani. Štoviše, u nekim zemljama oni često sačinjavaju veliku većinu. Koncil je to uzeo do znanja. Poštovat će se zato sloboda vjere i savjesti svakog učenika i obitelji. Crkva odlučno brani slobodu. Sa svoje strane katolička škola neće se odreći slobode da iznese evanđeosku poruku i da izloži vrednote kršćanskog odgoja. To je njezino pravo i dužnost. Trebalo bi svima biti jasno da iznijeti i predložiti ne znači nametnuti. Nametnuti znači moralno nasilje što ga i evanđeoska poruka i disciplina Crkve odlučno isključuju“. KONGREGACIJA ZA KATOLIČKI ODGOJ, nav. dj. br. 6, str. 8.

^[11] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, *Gravissimum educationis*. Deklaracija o kršćanskom odgoju, u: Dokumenti drugog vatikanskog koncila, br. 8, KS, Zagreb, 1979., str. 371.

^[12] „Neka se vjernici brinu za katoličke škole i pomažu koliko mogu da se one osnuju i uzdržavaju“. Kan. 800, § 2 ZKP.

^[13] CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *La scuola cattolica alle soglie del terzo millennio*, nr. 10, u: Seminarium XXXVIII (1998), str. 14. (EV 16/1842-1862).

^[14] Kan. 795 ZKP.

^[15] KONGREGACIJA ZA KATOLIČKI ODGOJ, *Vjerska dimenzija odgoja*, br. 34, str. 19.

^[16] *Isto*.

^[17] CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *La scuola cattolica alle soglie ...*, nr. 14.

^[18] Usp. CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *La Scuola Cattolica*, Roma, 1977. (EV 6/57151).

^[19] Usp. CONGREGAZIONE PER L'EDUCAZIONE CATTOLICA, *Le persone consacrate e la loro missione nella scuola. Riflessioni e orientamenti*, Roma, 2002. (EV 21/1268-1335); *Educare insieme nella scuola cattolica. Missione condivisa di*

persone consacrate e fedeli laici, LEV, Citta del Vaticano, 2007. (EV 24/1232-1287); *Siamo certi. Alle Famiglie religiose e alle Societa di vita apostolica con responsabilita di scuole cattoliche* (EV 15/1330-1345).

^[20] Usp. GE 6; KONGREGACIJA ZA KATOLIČKI ODGOJ, *Vjerska dimenzija odgoja*, br. 31, str. 18.

^[21] IVAN PAVAO II., *Govor roditeljima, nastavnicima i učenicima katoličke škole u pokrajini Lazio*,

9. ožujka 1985.